

GEOGRAFICZNO-POLITYCZNY ATLAS POLSKI

POLSKA W ŚWIECIE WSPÓŁCZESNYM: PERSPEKTYWA 2022

TEMAT:

Polska w organizacjach międzynarodowych

Czas realizacji:

90 minut

Scenariusz lekcji w liceum ogólnokształcącym i technikum
przeznaczony dla nauczycieli geografii, historii i wiedzy o społeczeństwie

Zakres rozszerzony (III i IV etap edukacyjny)

Opracowanie: dr Krzysztof Górny
Projekt graficzny: mgr Anna Andruszkiewicz

Opublikowano na podstawie pozytywnej opinii rzeczoznawcy prof. dr. hab. Jerzego Makowskiego

Kierownik projektu: prof. dr hab. Marcin Wojciech Solarz

1918 • 2018

Patronat Narodowy Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy
w Stulecie Odzyskania Niepodległości

Sfinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
w ramach Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017–2022

Warszawa 2020

niepodległa

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

WYDZIAŁ GEOGRAFII
I STUDIÓW REGIONALNYCH
UNIWERSYTET WARSZAWSKI

ZAKŁAD GEOGRAFII
POLITYCZNEJ I HISTORYCZNEJ
WYDZIAŁ GEOGRAFII I STUDIÓW REGIONALNYCH
UNIWERSYTET WARSZAWSKI

SCENARIUSZ LEKCJI

Czas realizacji:
90 minut

Cele lekcji

Uczeń:

- ✔ wymienia organizacje i inne instytucje międzynarodowe, do których należy Polska (ONZ, NATO, UE, OBWE, OECD, Grupa Wyszehradzka, Trójkąt Weimarski) wraz z datami przystąpienia do ONZ, NATO i UE,
- ✔ rozumie znaczenie integracji politycznej, gospodarczej i wojskowej na szczeblu ponadpaństwowym,
- ✔ wskazuje korzyści płynące z obecności Polski w ww. organizacjach,
- ✔ omawia proces integracji europejskiej i wskazuje przełomowe momenty w funkcjonowaniu UE,
- ✔ wyjaśnia rolę UE w rozwoju Polski po 2004 r., w tym znaczenie funduszy unijnych dla gospodarki narodowej, zauważa inwestycje finansowane z tych środków,
- ✔ tłumaczy prawa i obowiązki płynące z członkostwa Polski w UE,
- ✔ właściwie posługuje się terminami Rada Europy, Komisja Europejska, Parlament Europejski (PE), Trybunał Sprawiedliwości UE, strefa Schengen,
- ✔ rozróżnia Radę Europy, Radę Unii Europejskiej i Radę Europejską,
- ✔ wymienia członków NATO, UE oraz państwa, w których wprowadzono Euro.

Metody pracy

- ✔ praca z atlasem i mapami,
- ✔ praca z kartą zadań,
- ✔ pogadanka z nauczycielem, dialog,
- ✔ ewentualna praca z podręcznikiem do geografii (poziom rozszerzony).

Forma pracy

- ✔ w parach, podsumowanie zbiorowe.

Pomoce dydaktyczne

- ✔ M. W. Solarz (red.), 2018, „Geograficzno-polityczny atlas Polski. Polska w świecie współczesnym”, Warszawa;
- ✔ karta pracy „Polska w organizacjach międzynarodowych”;
- ✔ podręcznik szkolny do geografii na poziomie rozszerzonym;
- ✔ strona FB atlasu:
<https://www.facebook.com/ATLAS2022UW>;
- ✔ strona WWW atlasu:
www.atlas2022.uw.edu.pl.

Przygotowanie do lekcji

- ✔ Na lekcji poprzedzającej zaplanowaną lekcję nauczyciel zadaje uczniom pracę domową. Polega ona na wypisaniu organizacji międzynarodowych, do których należy Polska (wraz z datami przystąpienia), oraz wypisaniu co najmniej 5 przyczyn integracji europejskiej i 5 jej skutków. Informacje te uczeń powinien odnotować w zeszycie przedmiotowym, gdyż zostaną one odczytane na lekcji w klasie przez wskazaną przez nauczyciela osobę.

Przebieg lekcji

- ✔ Etap I: Wprowadzenie
 1. Czynności organizacyjne: sprawdzenie listy obecności oraz podanie tematu lekcji. Rozdanie pomocy dydaktycznych: kart pracy oraz „Geograficzno-politycznych atlasów Polski”.
 2. Sprawdzenie pracy domowej. Wyznaczeni przez nauczyciela uczniowie odczytują swoje notatki z zadanego na poprzedniej lekcji polecenia.
 3. Nauczyciel dokonuje krótkiego wprowadzenia do omawianego tematu. Przedstawia najważniejsze organizacje międzynarodowe, do których należy Polska.

☑ Etap II: Realizacja tematu

4. Nauczyciel przedstawia szczegółowe informacje na temat przynależności Polski do trzech najważniejszych organizacji międzynarodowych: ONZ, NATO i UE, główne założenia funkcjonowania tych organizacji oraz historię związaną z przystępowaniem do nich Polski.

5. Uczniowie zapoznają się z mapami w „Geograficzno-politycznym atlasie Polski. Polska w świecie współczesnym”. Czytają mapy na stronach 34 – 35, 84, 88 – 89, 126 – 143, 188 – 195, 224 – 242.

6. Następnie uczniowie w parach rysują na czystej kartce A4 oś czasu (wzdłuż dłuższego boku kartki). Na osi tej przedstawiają historię integracji europejskiej. Za datę początkową przyjmują rok 1951, gdy powołano do życia Europejską Wspólnotę Węgla i Stali. Uczniowie, na podstawie wiedzy własnej, zagadnień z podręcznika oraz atlasu, sami wybierają informacje, które umieszczają na osi czasu. Zaznaczają na niej daty, a następnie podpisują najważniejsze wydarzenia, które miały wówczas miejsce.

7. Po wykonaniu zadania wyznaczone przez nauczyciela zespoły lub zgłaszający się chętni przedstawiają swoje prace przed klasą, omawiając przebieg integracji europejskiej. Na końcu wszystkie grupy wywieszają swoje prace na tablicy, a nauczyciel je ocenia i omawia.

8. Nauczyciel uzupełnia ewentualne braki w pracach, zwracając szczególną uwagę na znaczenie następujących etapów integracji europejskiej: powstanie EWWiS, powstanie EWG, podpisanie traktatów z Maastricht, podpisanie traktatu lizbońskiego, kolejne rozszerzenia Wspólnoty (w tym z 1 maja 2004 r., gdy przystąpiła do UE Polska), wprowadzenie Euro i Brexit.

9. Następnie uczniowie (w tych samych parach) przechodzą do kolejnego zadania. W zeszycie przedmiotowym wypisują po trzy obowiązki

państwa, jakie wynikają z członkostwa w każdej z organizacji: ONZ, NATO i UE. Następnie wypisują po trzy korzyści dla Polski płynące z członkostwa w tych organizacjach.

10. Po upływie czasu wyznaczonego przez nauczyciela na wykonanie polecenia drugiego, ochotnicy zgłaszają się do odczytania swoich odpowiedzi. Pozostałe grupy odczytują swoje pomysły, jeśli nie padły one wcześniej. Nauczyciel prowadzi ewentualną dyskusję na temat obowiązków i korzyści płynących z przynależności Polski do ONZ, NATO i UE.

☑ Etap III: Podsumowanie

11. Nauczyciel krótko podsumowuje omawiane na lekcji zagadnienia oraz odnosi je do zagadnień, które mogą pojawić się podczas egzaminu maturalnego. Dokonuje oceny zaangażowania klasy i poszczególnych uczniów w lekcję.

☑ Praca domowa: wykonanie karty pracy załączonej do scenariusza lekcji.

☑ Praca domowa dla chętnych: szczegółowa analiza map zawartych w „Geograficzno-politycznym atlasie Polski. Polska w świecie współczesnym”.

Materiał dla nauczyciela

Literatura uzupełniająca (dla nauczyciela i uczniów) dotycząca poruszanego na lekcji zagadnienia:

☑ Oficjalny portal Unii Europejskiej:

https://europa.eu/european-union/index_pl,

☑ Oficjalny portal Funduszy Europejskich:

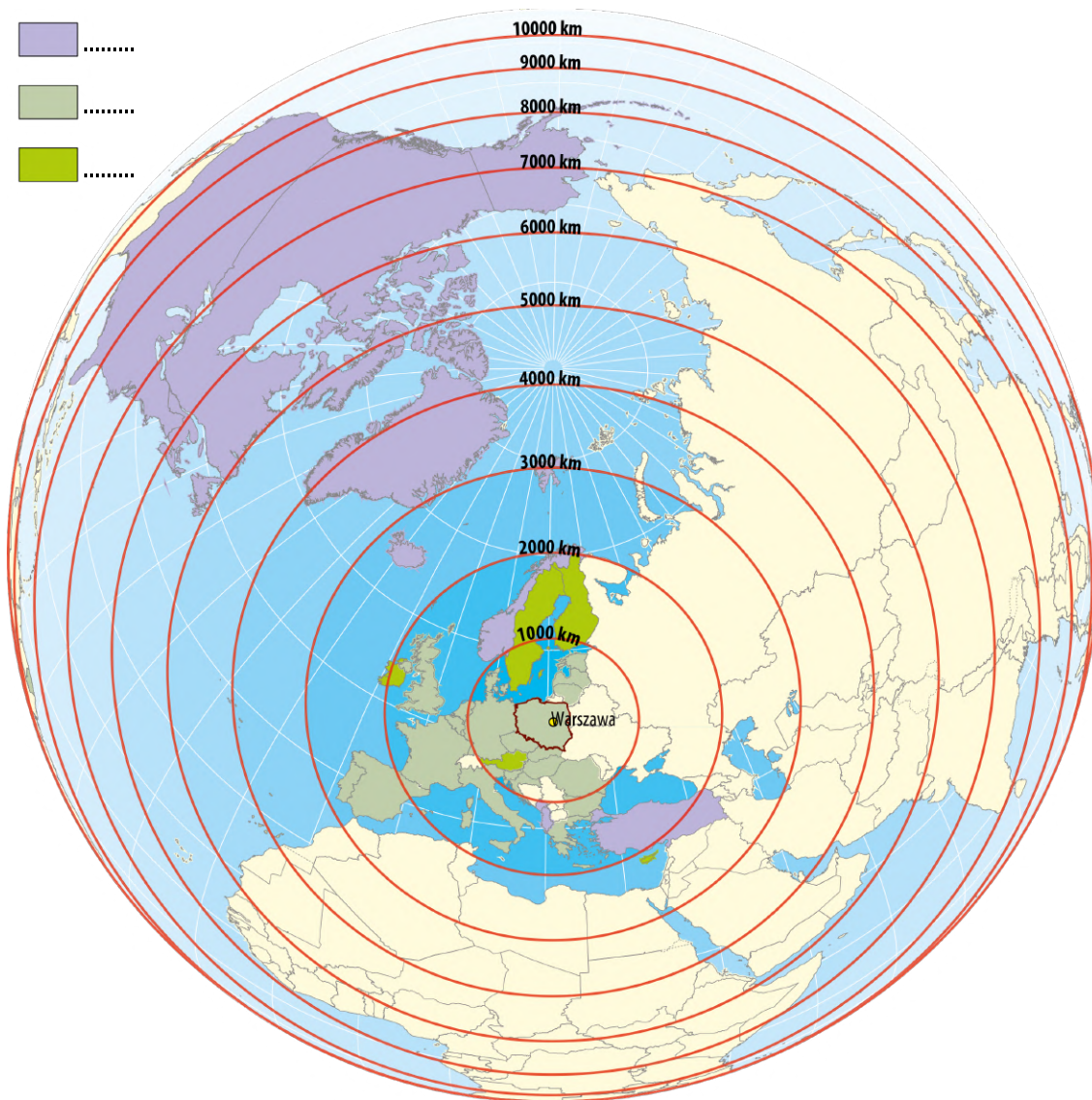
<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl>,

☑ Kuźniak, B., Marcinko, M., Ingelevič-Citak, M., 2008, *Organizacje międzynarodowe*, Wyd. CH Beck.

M 1. Uzupełnij legendę poniższej mapy, wpisując w wy kropkowane miejsca właściwe litery od A do C.

A – członkowie UE i NATO, B – członkowie wyłącznie UE, C – członkowie wyłącznie NATO

2. Na podstawie mapy z zadania 1. wymień 5 państw Europy nienależących ani do UE, ani do NATO.

.....

M 3. Wymień 3 korzyści gospodarcze, jakie odniosła Polska w wyniku przystąpienia do Unii Europejskiej.

1).....

.....

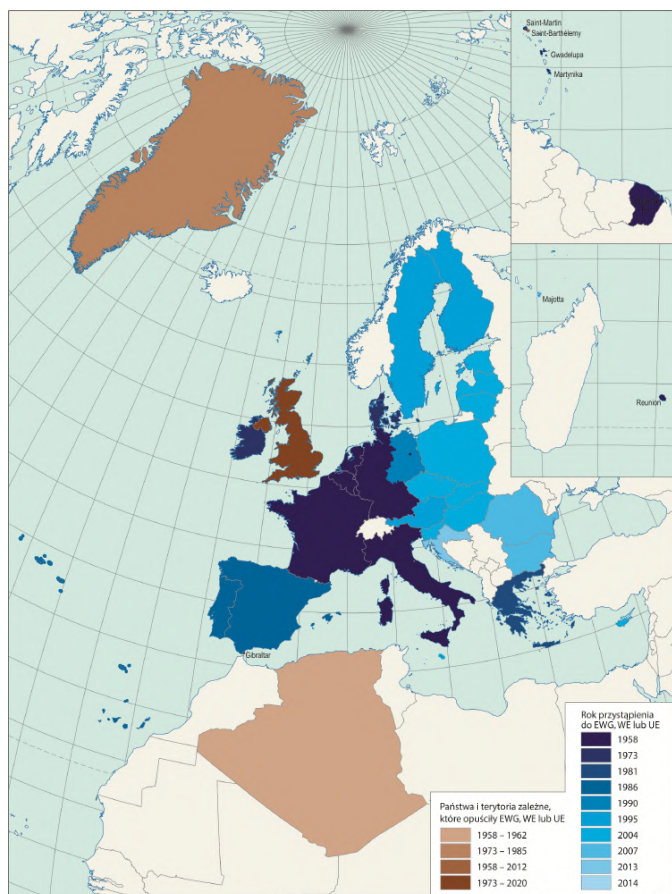
2).....

.....

3).....

.....

4. Polecenia od a) do e) wykonaj na podstawie poniższej mapy.

a) Wymień 5 państw, które uznaje się za założycieli Wspólnoty Europejskiej.

b) Podaj nazwę państwa, które w 2020 r. opuściło UE.

c) Wymień 5 państw, które do UE przystąpiły razem z Polską.

d) Wymień 3 państwa, które należą do UE, a przed 1991 r. wchodziły w skład ZSRR.

e) Podaj nazwę państwa, które jest najmłodszym członkiem UE.

Oprac. własne na podstawie:
The history of the European Union, European Commission 2020

M 5. Oceń, czy poniższe informacje dotyczące członkostwa Polski w organizacjach międzynarodowych są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli informacja jest prawdziwa, albo F – jeśli jest fałszywa.

Członkostwo Polski w NATO zobowiązuje nasz kraj do udzielenia pomocy wojskowej każdemu innemu członkowi NATO, gdy ten zostanie zaatakowany.	P	F
Wraz z Polską do Grupy Wyszehradzkiej należą Słowacja, Czechy, Węgry i Austria.	P	F
Polska jest stałym członkiem Rady Bezpieczeństwa ONZ.	P	F

M 6. Dokończ zdania – wybierz i zaznacz odpowiedź A, B lub C oraz 1, 2, 3 lub 4.

Polska przystąpiła do NATO w:

A.	1945 roku	wraz z	1.	Czechami i Słowacją.
B.	1999 roku		2.	Czechami i Węgrami.
C.	2004 roku		3.	Słowacją i Węgrami.
			4.	Danią i Szwecją.

Polska należy do:

A.	strefy Schengen,	ale nie należy do	1.	strefy Schengen.
B.	strefy Euro,		2.	strefy Euro.
C.	Wspólnoty Niepodległych Państw,		3.	Zgromadzenia Ogólnego ONZ.
			4.	FIFA i UEFA.